Spoedzorg
Huisartsen
Twente

Aan Wethouders en volksvertegenwoordigers van de
gemeenten Dinkelland, Losser en Oldenzaal

Onderwerp Sluiting Spoedpost Oldenzaal per 6 januari 2020
Datum 11 oktober 2019

Geachte heer/mevrouw,

In een Raad van Afgevaardigden vergadering van huisartsen op 10 oktober is het voorgenomen besluit tot sluiting van de Spoedpost Oldenzaal en alle overwegingen die daarbij zijn ingebracht vanuit gemeenten, provincie en patiëntencollectief besproken door de aangesloten huisartsen.

Alles overwegende voelden de huisartsen binnen het SHT-gebied zich genoodzaakt het voorgenomen besluit in stemming te brengen. Ter vergadering is het besluit genomen om per 6 januari 2020 de Spoedpost Oldenzaal volledig te sluiten. De huisartsen in de regio betreuren het dat met dit besluit de inwoners geraakt worden, maar voelen zich ook verantwoordelijk voor de continuïteit, kwaliteit en veiligheid van spoedzorg in de avonden, nachten en weekenden in de gehele regio.

De afgelopen tijd hebben we in verschillende samenstellingen met u gesproken over het voorgenomen besluit van SHT om de Spoedpost Oldenzaal te sluiten. Wij hebben daarbij via verschillende kanalen ook oproepen gekregen om de besluitvorming uit te stellen. Wij willen u graag meenemen in de overwegingen van SHT en het proces dat is doorlopen om te komen tot dit voorgenomen besluit.

Inleiding
De huisartsenspoedzorg heeft al jaren te kampen met een groot tekort aan gekwalificeerd personeel (triagisten). En ook het huisartsentekort in de regio wordt steeds groter. Hierdoor moeten steeds minder huisartsen de spoedzorg in de avond-, nacht-, en weekenduren (ANW) regelen. Dit kon zo niet langer, er moesten maatregelen genomen worden.
Door de spoedpost in Oldenzaal te sluiten, kunnen de huisartsen uit regio Oldenzaal integreren met de bestaande spoedposten in Hengelo en Enschede. Door samenwerking tussen de Spoedposten Hengelo en Enschede zijn de beschikbare triagisten- en huisartsen beter en efficiënter in te zetten. De capaciteit voor spoedritten met de huisartsenvisiteauto vermindert niet.

En ook de samenwerking met de ambulancedienst blijft hetzelfde. De toegankelijkheid van de SEH's in de Twentse ziekenhuizen blijft onveranderd.

We beseffen dat dit besluit de inwoners uit de regio raakt. Er sluit weer een voorziening en voor een deel van onze patiënten is de grotere afstand mogelijk lastig. De beslissing om de Spoedpost Oldenzaal te sluiten, was echter onvermijdelijk. We willen daarnaast benadrukken dat door dit besluit de spoedzorg in de ANW-uren niet in gevaar komt. Voor mensen die zorg nodig hebben die echt niet tot de volgende werkdag kan wachten zullen we, net als nu het geval is, huisbezoeken blijven afleggen in het gebied Noord-Oost Twente.

Hieronder gaan we verder in op de verschillende overwegingen en vragen die gesteld zijn voor de besluitvorming om de spoedpost in Oldenzaal te sluiten.
Vanuit bestuurders, volksvertegenwoordiging en patiëntencollectief lag de volgende vraag voor:

- Kan sluiting niet worden uitgesteld en gezocht worden naar alternatieve oplossingen met alle betrokken partijen met aandacht voor:
  1. Aanvaardbare bereikbaarheid voor inwoners Noord-Oost Twente;
  2. Regionale aanpak;
  3. Grensoverschrijdende samenwerking met betrekking tot acute zorg;
  4. Problematiek tekort triagisten en dreigend tekort aan praktijkhoudende huisartsen.

Waarom kan het besluit om sluiting niet langer worden uitgesteld?
Uitstel van sluiting brengt de spoedzorg van het gebied in gevaar. Er is geen oplossing voor het tekort aan personeel, er is geen oplossing voor het tekort aan huisartsen en er is geen oplossing voor het structurele tekort aan geld. Er zijn door partijen in de vele overleggen geen alternatieven aangedragen voor de problemen.

Tekort aan personeel
Zorginstellingen hebben landelijk te maken met een tekort aan geschoold personeel. Ook SHT heeft hiermee te maken. Er is bij SHT een groot tekort aan triagisten (speciaal opgeleide doktersassistenten of verpleegkundigen die op de spoedpost de urgentie van de zorgvraag en bijbehorende vervolgactie bepalen). Op de Spoedpost Oldenzaal is aanwezigheid van een triagist essentieel, aangezien op deze locatie geen spoedeisende hulp verpleegkundige van een ziekenhuis paraat is om hulp te verlenen bij bijvoorbeeld een plotseling hartfalen of een andere levensbedreigende situatie.

Het bezettingsprobleem is niet iets van de laatste tijd, dit speelt al jaren. SHT is al jaren bezig met oplossingen. Zo bieden we snuffelstages aan voor doktersassistenten in opleiding en zijn we actief op zoek naar gediplomeerde zij-instromers. Daarnaast geven we gastcolleges op de opleiding van doktersassistenten. Deze acties zijn bedoeld om zorgverleners enthousiast te maken om op de Spoedposten te komen werken. Daarnaast maken we gebruik van onze schaalgrootte door de binnenkomende telefonische zorgvragen bij drukte te verdelen over onze Spoedposten, zodat patiënten binnen een acceptabele tijd te woord worden gestaan.

Maar al deze inspanningen hebben er niet toe geleid dat er genoeg (ervaren) triagisten beschikbaar zijn. Landelijke partijen zoals het ministerie van VWS en de brancheorganisatie InEen voorzien voor de toekomst een verdere personeelskrapte. Er zijn schattingen gemaakt dat deze tekorten nog de komende 5 jaar zullen toenemen.

Spoedposten Enschede, Hengelo en Oldenzaal zijn onderdeel van Spoedzorg Huisartsen Twente

Managementbureau
Postbus 1084, 7500 BB Enschede
Beltstraat 70, 7512 AA Enschede

T 088 555 11 00 (ma, di en do)
F 088 555 11 01
www.sht.nl

KvK 08086454
IBAN NL28 RABO 0126 3775 53
BIC RABONL2U

ISO 9001 HKZ
cliënt-/patiënt-veiligheid HKZ

De huidige triagisten draaien bij SHT inmiddels structureel meer uren dan waarvoor zij zijn aangenomen. Deze situatie is niet langer houdbaar. Door de Spoedpost in Oldenzaal te sluiten, kunnen we de werkdruk bij de huidige triagisten verminderen en kunnen we met bevlogen, goed geschoolde én voldoende triagisten het gehele verzorgingsgebied van SHT van veilige en kwalitatief goede spoedzorg voorzien.

Wegvallen van een aanwezige verpleegkundige, ter ondersteuning van de huisarts
Medisch Spectrum Twente (MST) en Spoedzorg Huisartsen Twente (SHT) hebben sinds 2010 een 10-jarige samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Deze afspraak is indertijd gemaakt omdat MST de spoedeisende hulp (SEH) in Oldenzaal heeft gesloten. De Spoedpost heeft vanaf 2010 de opvang overgenomen van patiënten die op eigen initiatief binnenlopen die zich anders op de SEH zouden hebben gemeld.
MST heeft aangegeven dat zij de samenwerkingsovereenkomst niet in de huidige vorm kan verlengen. Ook MST heeft te maken met de landelijke trend dat het heel moeilijk is om geschoold personeel te werven en te behouden. Dit betekent dat de verpleegkundige die beschikbaar werd gesteld door MST vanaf 1 januari 2020 niet meer tijdens de openingsuren van de Spoedpost Oldenzaal ter beschikking staat ter ondersteuning van de huisarts.

Tekort aan huisartsen
Een bijkomend probleem is dat er in de regio Twente een structureel tekort aan huisartsen is die een praktijk willen overnemen van een vertrekkend huisarts. De voorspellingen voor de komende 5 jaar laten zien dat er voor de meeste huisartsen die vanwege pensionering met hun praktijk stoppen, geen opvolgers zijn. In Twente zijn er al diverse vacatures die niet kunnen worden opgevuld. Als een huisarts een praktijk overneemt, is deze ook verplicht om de toegewezen diensten op de Spoedpost voor die praktijk te doen. Het aantal diensten (ongeveer 50 per jaar) dat een praktijkhoudende huisarts moet doen op de Spoedpost Oldenzaal is veel meer dan het landelijk gemiddelde. Dit komt omdat de Spoedpost Oldenzaal een kleine spoedpost is met relatief weinig huisartsen maar wel alle avond-, nacht- en weekenduren moeten worden ingevuld. Hierdoor is het moeilijker om nu en in de toekomst huisartsen te vinden die een praktijk willen overnemen.

Daarnaast is er een tekort aan waarnemend huisartsen die de diensten willen overnemen van de praktijkhoudende huisartsen. En ook overdag wordt het steeds moeilijker voor praktijkhoudende huisartsen om waarnemers te vinden die hen kunnen helpen in de praktijk. Het relatief hogere aantal diensten en het tekort aan waarnemende huisartsen maakt dat de werkdruk van de bestaande huisartsen steeds verder toeneemt, wat de kans op uitval vergroot.
Als de Spoedpost in Oldenzaal sluit, gaat het aantal diensten voor de huisartsen uit het verzorgingsgebied fors omlaag. Dat verlaagt de werkdruk van de bestaande huisartsen. Het wordt daarmee aantrekkelijker voor een jonge huisarts om een praktijk over te nemen.

In Twente proberen we het huisartsentekort overigens ook op andere manieren regionaal aan te pakken. Sinds 1,5 jaar is er een stuurgroep actief met vertegenwoordigers van alle Twentse huisartsenorganisaties en zorgverzekeraar Menzis. Samen hebben we meerdere activiteiten ingezet die die erop gericht zijn om het vestigingsklimaat voor huisartsen in Twente aantrekkelijker te maken. De website www.huisartsintwente.nl is een voorbeeld hiervan.

Spoedposten Enschede, Hengelo en Oldenzaal zijn onderdeel van Spoedzorg Huisartsen Twente

Managementbureau
Postbus 1084, 7500 BB Enschede
Beltstraat 70, 7512 AA Enschede

T 088 555 11 00 (ma, di en do)
F 088 555 11 01
www.sht.nl

KvK 08086454
IBAN NL28 RABO 0126 3775 53
BIC RABONL2U

ISO 9001 HKZ cliënt-/patiënt-veiligheid HKZ

Door het bundelen van de krachten van zowel huisartsen, zorgverzekeraar Menzis als de gemeente proberen we de regio Twente aantrekkelijk te maken en te houden voor de huidige praktijkhoudende huisartsen en voor de huisartsen die zich in de toekomst in Twente willen vestigen.

Wij hebben daarin een gezamenlijk belang om de huisartsenzorg zowel in de dag als in acute huisartsgeneeskundige zorg in de Avond- Nacht en Weekenduren op een kwalitatief goed niveau te kunnen blijven behouden.

Alternatieve oplossingen
In de aanloop naar het voorgenomen besluit heeft Spoedzorg Huisartsen Twente (SHT) samen met huisartsvertegenwoordigers uit de regio meerdere alternatieven onderzocht.
Bijvoorbeeld:

- het draaien van diensten vanuit de eigen praktijk;
- weekendspreekuren organiseren in Oldenzaal;
- alleen sluiting in de nacht waarbij de avonden en weekenden zonder verdere verpleegkundige ondersteuning.

Bij deze alternatieven blijven we echter aanlopen tegen het gebrek aan verpleegkundige ondersteuning. De huisartsen zijn van mening dat de veiligheid en kwaliteit van zorg zonder die ondersteuning niet gewaarborgd kan worden. Daarnaast verlagen deze alternatieven de werkdruk van triagisten en huisartsen niet. Het structurele probleem wordt daarmee niet opgelost.

In de gesprekken die SHT heeft gevoerd met wethouders van de gemeenten Dinkelland, Losser en Oldenzaal en andere volksvertegenwoordigers zijn geen andere oplossingen naar voren gekomen. Het nijpende personeels- en huisartsentekort is daarvoor te groot.

Aanvaardbare bereikbaarheid voor inwoners Noordoost-Twente
Wij begrijpen dat er zorgen zijn over de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de spoedeisende huisartsenzorg in de ANW-uren. De sluiting van de Spoedpost Oldenzaal zal echter juist bijdragen aan het toekomstbestendig houden van de spoedeisende huisartsenzorg in de SHT regio en het kunnen blijven waarborgen van de kwaliteit en veiligheid van de spoedeisende huisartsenzorg buiten kantooruren.

De aanrijtijden van de ambulancedienst veranderen niet. Als het nodig is legt de huisarts een visite af. De aanrijtijden voor visites en de reistijd voor patiënten uit de gemeenten Dinkelland, Oldenzaal en Losser voldoen aan de landelijke eisen van goede spoedzorg. Dit is ook getoetst door het onafhankelijk instituut RIVM. Er verandert ook niets aan de manier waarop de triagist bepaalt of een visite medisch noodzakelijk is. De visiteauto met chauffeur wordt van de Spoedpost Oldenzaal naar de Spoedpost Hengelo verplaatst. Er vindt dus geen inkrimping plaats van het aantal visiteauto's in het verzorgingsgebied van Spoedzorg Huisartsen Twente (SHT).

Op de Spoedposten Enschede en Hengelo gaat uitbreiding plaatsvinden van huisartsencapaciteit om de spoedeisende hulpvragen vanuit de regio Oldenzaal te kunnen opvangen. Hier gaat in het nieuwe huisartsrooster 2020, dat na het besluit zo snel mogelijk gemaakt gaat worden, rekening mee gehouden worden.
Voor patiënten uit de gemeente Losser die na sluiting van de Spoedpost Oldenzaal naar de Spoedpost Enschede gaan, is de SEH direct naast de Spoedpost Huisartsen gevestigd.

Spoedposten Enschede, Hengelo en Oldenzaal zijn onderdeel van Spoedzorg Huisartsen Twente

Managementbureau
Postbus 1084, 7500 BB Enschede
Beltstraat 70, 7512 AA Enschede

T 088 555 11 00 (ma, di en do)
F 088 555 11 01
www.sht.nl

KvK 08086454
IBAN NL28 RABO 0126 3775 53
BIC RABONL2U

ISO 9001 HKZ
cliënt-/patiënt-veiligheid HKZ

Na een doorverwijzing van de huisarts kunnen patiënten direct op de SEH terecht. De dienstapotheek zit tegenover de Spoedpost Huisartsen en is 7x24 uur geopend. Vervolgzorg is dus beter georganiseerd.

Patiënten uit de gemeenten Dinkelland en Oldenzaal zijn aangewezen op de Spoedpost Huisartsen Hengelo. Op deze Spoedpost is het, behalve in de nacht, ook mogelijk om een röntgenfoto te laten maken. De dienstapotheek van Hengelo zit in dezelfde ruimte als de Spoedpost Huisartsen Hengelo en is op dezelfde uren geopend als de Spoedpost. Er is op alle openingsuren van de Spoedpost een SEH-verpleegkundige beschikbaar die de huisarts kan ondersteunen, ook als er onverwacht een levensbedreigende situatie ontstaat. Bij een eventuele verwijzing naar een ziekenhuis heeft de patiënt de keuze om naar ZGT Almelo of MST Enschede te gaan. Is het aan de telefoon voor de triagist al duidelijk dat het beter is dat de patiënt direct wordt doorverwezen naar een SEH dan zal zij de patiënt direct laten doorverwijzen naar een ziekenhuis. Daarover zijn met de ziekenhuizen reeds bestaande afspraken.

Menzis staat achter het besluit van SHT om de Spoedpost in Oldenzaal te sluiten. Marieke van der Lans, manager Zorginkoop MSZ: "Voorop staat bij ons de zorgkwaliteit en de veiligheid van de inwoners. Die mag nooit in gevaar komen. Sluiting van de locatie Oldenzaal blijft binnen de landelijk geldende bereikbaarheidseisen. De huidige situatie is voor de huisartsen tijdens de ANW zorg niet langer houdbaar. Wij begrijpen dat aanpassingen in de huidige dienstverlening noodzakelijk zijn. Vanuit onze rol als zorgverzekeraar met bijbehorende zorgplicht is het daarbij voor ons van groot belang dat de inwoners in de regio Noordoost-Twente verzekerd blijven van kwalitatief goede en beschikbare zorg die valt binnen de bereikbaarheidseisen. Na sluiting van de spoedpost blijft dit, nog eens bevestigd door een onafhankelijke toetsing van het RIVM en bevestigd in het bestuurlijk ROAZ van 2 oktober jl., het geval. Daarnaast geldt dat het openhouden van de spoedpost een dermate hoge druk bij de huisartsen en ondersteunend personeel legt dat op korte termijn de stabiliteit van zorg niet gewaarborgd kan blijven".

Zou grensoverschrijdende samenwerking ook een oplossing kunnen zijn?
Op dit moment kennen we in de regio Twente grensoverschrijdende samenwerking bij ernstige traumapatiënten. Met de ADAC (Duitse Spoeddienst in de lucht) wordt samengewerkt bij zeer ernstige slachtoffers die met de helikopter en een traumateam vervoerd worden. Een dergelijke samenwerking is in alle grensgebieden aanwezig.

Grensoverschrijdende samenwerking voor de spoedeisende huisartsenzorg in de ANW-uren ligt minder voor de hand. Allereerst omdat de spoedeisende huisartsenzorg in de ANW-uren in Duitsland anders georganiseerd is. Maar ook omdat een Duitse huisarts niet beschikt over relevante patiëntgegevens, in tegenstelling tot de huisarts op de Spoedpost in Enschede of Hengelo. De dienstdoende huisartsen hebben op de Spoedpost, indien de patiënt hiervoor toestemming heeft gegeven, de beschikking over actuele medische en medicatiegegevens via het Landelijk Schakelpunt. De terugkoppeling van de zorg geleverd door SHT gaat rechtstreeks online en digitaal naar de eigen huisarts van de patiënt, wat bijdraagt aan kwalitatieve goede zorg. Daarnaast blijven de inwoners in de regio Noordoost-Twente verzekerd van kwalitatief goede en beschikbare zorg die binnen de landelijk geldende bereikbaarheidseisen valt.
Dit wordt onderschreven door Menzis, voor wie het uitgangspunt kwalitatief goede, beschikbare en betaalbare zorg voor iedereen in Nederland binnen de landsgrenzen het uitgangspunt is.

Spoedposten Enschede, Hengelo en Oldenzaal zijn onderdeel van Spoedzorg Huisartsen Twente

Managementbureau
Postbus 1084, 7500 BB Enschede
Beltstraat 70, 7512 AA Enschede

T 088 555 11 00 (ma, di en do)
F 088 555 11 01
www.sht.nl

KvK 08086454
IBAN NL28 RABO 0126 3775 53
BIC RABONL2U

ISO 9001 HKZ
cliënt-/patiënt-veiligheid

Spoedzorg
Huisartsen
Twente

Proces naar besluitvorming

In juni werd het duidelijk dat de samenwerkingsovereenkomst met MST niet verlengd kon worden in de huidige vorm. De directie heeft de Raad van Afgevaardigden (RvA) van SHT geïnformeerd. Kort daarna hebben enkele RvA huisartsenleden contact gezocht met gemeentebestuurders om over oplossingen te praten. Er is in juli een verzoek gedaan tot overleg met de wethouders. Dit gesprek heeft begin september kunnen plaatsvinden. Het eerste gesprek van de directie met vertegenwoordiger van het patiëntencollectief heeft begin augustus plaatsgehad. In de maand september zijn diverse gesprekken in wisselende samenstellingen geweest met wethouders, Menzis, raadsleden, tweede kamerlid , een provinciale staten lid en vertegenwoordigers van VWS over een eventuele (gedeeltelijke) sluiting van de Spoedpost Oldenzaal. Ook is op 2 oktober de voorgenomen sluiting besproken in het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ), Het ROAZ-Euregio is van mening dat SHT zorgvuldig heeft gehandeld volgens het concept AMvB acute zorg inzake het voornemen om de Spoedpost Oldenzaal te sluiten. De bereikbaarheid en beschikbaarheid is volgens ROAZ ook na sluiting van de Spoedpost Oldenzaal geborgd. Er is de afgelopen periode veel media-aandacht geweest over een eventuele sluiting. Er is door SHT voor de inwoners in oktober een spreekuur op afspraak georganiseerd waarin burgers met directie en vertegenwoordigers van huisartsen uit de regio in gesprek konden gaan en hun zorgen en suggesties konden uiten. Naar aanleiding van de vragen die er zijn binnengekomen is er op www.sht.nl de meest gestelde vragen en antwoorden rubriek gepubliceerd. .

Vervolg

De directie heeft van de Raad van Afgevaardigden de opdracht gekregen om de voorbereiding van dit besluit in een continuïteitsplan verder uit te werken, waarbij een belangrijk onderdeel de communicatie richting de inwoners van de gemeenten Dinkelland, Losser en Oldenzaal is. Wij zouden over de wijze van communicatie graag met de bestuurders van de gemeenten zo spoedig mogelijk in overleg gaan.

Met vriendelijke groet,

A. Jeeninga, mevrouw J.A. Noltes-Beverdam, L.M.A. de Vries
directie

Spoedposten Enschede, Hengelo en Oldenzaal zijn onderdeel van Spoedzorg Huisartsen Twente

Managementbureau
Postbus 1084, 7500 BB Enschede
Beltstraat 70, 7512 AA Enschede

T 088 555 11 00 (ma, di en do)
F 088 555 11 01
www.sht.nl

KvK 08086454
IBAN NL28 RABO 0126 3775 53
BIC RABONL2U

ISO 9001 HKZ cliënt-/patiënt-veiligheid HKZ